

plissimum est nescire tempus nisi friuolis et fabulos
is narrationibus detinere. **T**el tacētibz de te dñe
qm̄ loquaces muti sunt. **S**olent fratres letanias
psalmos penitentiales/canticum graduum/et simi
lia aut simul aut singulariter frequentare et maxie
ante tertā: aut certe in sanctis meditationibus occu
pari. **V**eniqz quorū tens mutue collatiōis verba in
terueniunt/sonum omnino decet esse demissuz. **P**ro
inde clamoriam locutionē que nunq̄ decet religiosa
p̄sonam penitus vitent maxime inter fructea et ne
mora existentes. **S**i quidem iuxta vulgare puerbiuz
Nemus a ures et campos seu planicies oculos ha
re dicuntur. **A**b omnibus ergo que coram secularibz
dicere nolunt: in locis dumosis et memorosis oino ab
stineāt: nisi forte aliquid quasi sub silentio si latinis
verbis dicere velint. **M**iserabiles confusiones q̄bus
dā minus cautis pluries ex hoc accidisse ferunt. **N**ō
cantent in itinere maxime in cantu seculariū cantio
nū aliqua licet bona cū laici nō intelligant nisi sonū
Et preter hec religiosum non decet in cātu extra or
dinarie voces afferre. **S**i quis forte dissolutiōis aut
clamorosas disputationes verborum altercationes: v̄
alia que offensionis materiā extraneis dare possunt
vitare inter homines negligunt nequa q̄ eos timora
tos dixerim aut zelum religionis habere. **Q**ui res
ligionis sue scandalo nō occurrit: honori proprio de
trahit et saluti. **Q**ui fidelis religionis est filius ne
qua q̄ eius scandalum paruaducit.
De mō p̄seruādi in eccl̄ijs seculariū. **Ca. xxiij.**
Peruenientes ad religiosorum vel seculariuz lo
ca cum ad ecclesiam si in loco fuerit veniunt in
ingressu ecclesie. illum secum versiculum memoran

165
tes. Introibo in domū tuā adorabo ad templū san-
ctum tuum in timore tuo. Et nudato capite signum
crucis super se/cū reuerentia facientes ante altare v[est]
in alio loco orationi congruo ad quem declinauerit
senior prosternere se hūiliter debēt. **U**bi quantum
deus dederit deuote orantes pariter ab oratiōe sur-
gentes procedere poterunt ad ea q̄ necesse habuerit
iuxta ppositū exequēda. Ecclesiam nāq̄ sicut euā-
gelici et ecclesiastici viri semp prius si cōmode possi-
mus v[is]itare debem[us] sanctor[um] patrū q̄ nos in ordi-
ne precesserūt. immo ipsius saluatoris exemplo quē
beatus euāgelista **Matheus** iherusalem ciuitatem
ingressum refert templum domini abiisse. **S**uper
quē locum dicit expositior q̄ ingressus urbem primo
templum adiit datus formam religionis vt quoquo-
sumus primum domum orationis si ibi est aduamus.
Missarum enim solennia vel alias diuino officio cuz
extraneis assistentes gerant se humiliter et honeste.
Nō stent in sedibus suis velut magnates aut quasi
laici lassī de officio non curantes sed ad librū si ne-
cesse fuerit et honeste poterunt accedere officiantes
cum maturitate tamen ac modestia tam in voce q̄ i
gestibus obseruata humiliter iuuent. **Q**uod si pro-
pter euitandū discursum ad librū non duxerit acce-
dendum nichilominus tamē cōmunia que nouerunt
poterunt cum aliis honeste sine nimia vocis exalta-
tione cantare. **A**d cantandum autem aliqd seq̄
stratum sicut est **A**lla responsorium vel aliud quod-
libet nequa q̄ cū secularib[us] se combinent: si vitare po-
terunt bono modo. **T**unc etiā non solū in p̄dictis
verū etiam in honesto se habendi modo quāru[um] ad di-
sciplinam aspiciendi loquendi habitus ⁊ vniuersis

ta t̄is honestati q̄custodia est habenda. **C** Reprehen-
sibile est ibi vagis circūspicere oculis: aut collocutio-
nibus dum misse officium celebratur int̄edere quod
tunc etiā secularibus clericis ius canonicūz interdī-
citur: aut per aliquam rem habitus secularitatem pre-
tendere. Unde ibi non decet caputium inter hoīes ex-
trahi nisi ad euāgelium vel ad alia p̄ q̄bus ex ap-
probata cōsuetudine cōiter fieri cōsuevit. **C** Deniq̄
propter vniformitatez duz inter sunt officio solliciti
sint circa duo. **C** Unum est de diuersitate sua in his
que ad honestate non discrepant: alios scandalifere
vt videlicet ad magnificat in vesp̄is. Ad quicūq̄
vult in prima vel alia huiusmodi ceteris cuz reuerē-
tia stantibus: ipsi non dicāt. **C** Aliud est: vt in stan-
do/sedēdo/et se prosternēdo sint inuicem vniformes
vt patiter stant/sedeant et prosternāt. Qui cor vnūz
et aiām vnā debent habere: difformes exterius nō
debent esse. Vniformitas mox: vniformitatez iuuat
et indicat animozum. **C** Senioris consuetudini de-
bet se socius humiliter conformare. Religiozorū mo-
rem cum eis officiantes/seruamus cuz inclinationū
ritus ignaris/ festiuo tempore ad oēs collectas vul-
tu ad altare verso cuz reuerentia stantes: ad biē vir-
ginis ⁊ sanctorū dūtaxat qui speciali ex more vene-
ratione coluntur nomina inclinamus. In feria vero
simus ad oēs orationes prostrati. Ad prefationem
semper et quando dicitur agnus dei moris est stare.
Verūm qm̄ apud extraneos duxerit celebrandū mo-
dū ordini sui in celebrādo vniformitatis occasione
nō variēt: nec ipsum dimittāt: nisi aliter facere cogat
necessitas. Ne velut instabiles et modum proprium
non habentes cum varijs ecclesiarum consuetudini

166
bus temerarie varientur. Possunt tñ i bñdictionib⁹
post missam iuxta morem patrie faciendis ⁊ i oibus
hmōi que modo non preiudicant regulari eccle siam
in quibus fuerint consuetudines observare.

De disciplina in hospicio seruāda Ca. xxx.

In hospicij domo cum fuerint / studcant se in om
nibus gerere humiliter ac prudēter circa custo
diam discipline / humilitatem erga psonas in cōuer
satione offendant. Personis maioribus humiliter de
ferant. Personis humiliorib⁹ et pauperib⁹ tanq̄ cō
fratribus suis socialiter ⁊ benignē loquātur. Couer
satio quoq̄ signus aliquod superbie non pretendat.
Nunq̄ ad prima se ingerāt loca / nec tñ ad eavocati
prioris refugiant. Senioris tamen fratris quem p
ponere debēt semp i omnib⁹ honore seruato. Quod
honori vel certe deliciis deseruire videtur humiliter
vtiq̄ declinatur / ⁊ honesta modestia recusatur. Vbi
autem senioris aut sociorum accedit instantia cede
re magis q̄ diutius repugnare oportet. Parēdo po
tius q̄ obstinatius repugnando seruatur humilitas
Reprehēnsibilis difficultas / vbi palam nutui obuiat
senioris. Lectos secularium non ascendant idifferē
ter per osem nec familiariaz hospicij obsequioꝝ exactio
ne molestant. Decet pauperes / paucis esse contentos
ipsiq̄ necessitati est pro loco et tempore detrahēduz.
Cunq̄ hospitiū familiaritas vel alicuius affini
tatis propinquitas presumptionem inducat vt in do
mo precipere curiosa querere / aut de fact⁹ dom⁹ seu
familie indagandis vel disponendis se iterum intro
mittere velint / qui proprie rei familiaris curam / vt
deo serutrent liberius / adiecerunt. **P**rudētiam
qdāam necessariā habent vt sint in sui custodis circū